

Lag

om ändring av lagen om statskontoret

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statskontoret (305/1991) lagens rubrik, 1 §, 2 § 1 och 2 mom., 2 b § 1 mom. och 2 c, 4 och 5 §,
av dem 2 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 1081/2014, 180/2019, 1369/2019, 538/2022, 705/2022 och 1076/2022, 2 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1081/2014 samt 2 b § 1 mom. och 2 c § sådana de lyder i lag 1076/2022, och
fogas till lagen en ny 2 d § som följer:

Lag

om Statskontoret

1 §

Statskontoret är en statlig myndighet inom finansministeriets förvaltningsområde som betjänar statsförvaltningen, medborgare, kommuner, samkommuner, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar, samfund och företag.

2 §

Om det inte föreskrivs annat om behörigheten någon annanstans, har Statskontoret till uppgift att

1) ordna service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sköta uppgifter som anknyter till förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statliga räntestöd,

2) sköta statens centralbokföring och bereda statsbokslutet samt styra ekonomiförvaltningen och betalningsrörelsen vid statliga ämbetsverk, inrättningar och statliga fonder utanför budgeten,

3) handlägga statens skadeståndsärenden och förmånsärenden, juridiska ärenden som gäller kvarlåtenskap, avgiftsbefrielseärenden samt påföra försummelseavgifter för vissa försäkringar och avgifter som kan jämföras med försäkringspremier,

4) vara ansvarig myndighet för administrationen av kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information och vara personuppgiftsansvarig för informationsresursen,

5) producera och utveckla analys- och rapporteringstjänster inom statsförvaltningen och publicera information som producerats i tjänsterna i det allmänna datanätet till stöd för styrningen och ledningen och för att säkerställa effektiviteten och öppenheten i statens verksamhet och i användningen av statens medel samt producera analyser för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

6) vara ansvarig myndighet för förvaltningen av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den, och producera och publicera informationsmaterial i tjänsten för publicering och användning av uppgifter om statsunderstöd,

samt producera analys- och rapporteringstjänster som hänför sig till statsunderstöd och statsunderstödsverksamheten för statsrådet till stöd för beredningen och beslutsfattandet,

7) för sin del sköta förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens,

8) upprätthålla det elektroniska upphandlingsannonsersystemet och tillhörande tjänster,

9) utveckla statens arbetsliv,

10) utveckla och övervaka verksamheten i och användningen av nätverket för förmedling av elektroniska affärshandlingar,

11) sköta andra än i 1—10 punkten avsedda och till ämbetsverkets ansvarsområde hörande uppgifter som ålagts ämbetsverket i lag och som finansministeriet förordnat.

Statskontoret kan producera gemensamma stödtjänster för statsförvaltningen och sådana affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010). Genom förordning av statsrådet föreskrivs det vilka dessa tjänster är.

2 b §

Statskontoret har rätt att behandla sådana personuppgifter och sådana uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter som är nödvändiga för utförandet av den i 2 § 1 mom. 4 punkten avsedda uppgiften som anknyter till informationsresursen för ekonomisk information och av de i 2 § 1 mom. 6 punkten avsedda uppgifterna för förvaltning av informationsresursen för statsunderstödsverksamheten och av tjänsterna inom den. Statsrådets kansli, finansministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Statskontoret få sådana uppgifter som hör till deras service i samband med skötsel av statens skulder, placeringar och finansiering samt sådana uppgifter som anknyter till deras förvaltning och övervakning av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statliga räntestöd och som är nödvändiga för ministeriernas skötsel av uppgifterna inom respektive förvaltningsområde. Dessutom har finansministeriet för att utreda statens ekonomiska riskhantering och minimera riskerna trots sekretessbestämmelserna rätt att få nämnda uppgifter också i fråga om ansvaren för den förvaltning som lyder under de ovannämnda ministerierna. Finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, Statistikcentralen, Utbildningsstyrelsen, Institutet för hälsa och välfärd samt Finlands Kommunförbund rf har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Statskontoret få de uppgifter i kommunernas och välfärdsområdenas informationsresurs för ekonomisk information som är nödvändiga för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

2 c §

Statskontoret har av den myndighet som är behörig enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter om statsförvaltningens verksamhet och ekonomi som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten enligt följande:

1) de uppgifter om ekonomi- och personalförvaltning, reseförvaltning, planering och uppföljning av verksamheten samt organisationsstrukturen som Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning innehar i fråga om ämbetsverk som omfattas av statens budgetekonomi,

2) de uppgifter om den gemensamma grundläggande informationstekniken som Statens center för informations- och kommunikationsteknik innehar,

3) de uppgifter om projekthantering som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata innehar,

4) de uppgifter om lokalhanteringen som Senatkoncernen innehar,

5) de uppgifter om hanteringen av upphandlingar som Hansel Ab innehar,

6) de uppgifter om centraliserade utbildningstjänster som Haus kehittämiskeskus Oy innehar. Statskontoret, den gemensamma serviceproducenten och den myndighet som lämnar ut uppgifterna ska i samverkan bestämma vilka uppgifter som avses i 1 mom.

Statskontoret har av statsbidragsmyndigheterna och av dem som med stöd av lag beviljar andra statsunderstöd rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller användningen av uppgifter få de uppgifter om ansökan om och beviljande, utbetalning, användning och övervakning samt återbetalning och återkrav av statsunderstöd som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 6 punkten.

I fall enligt 1 och 3 mom. får emellertid inte sådana uppgifter som avses i 24 § 1 mom. 2, 5 och 7—11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet lämnas ut.

Sådana uppgifter enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) som hör till särskilda kategorier av personuppgifter får inte lämnas ut. Sådana uppgifter om hur länge en frånvaro på grund av sjukdom, yrkessjukdom eller olycksfall i arbetet förtgått som är nödvändiga för skötseln av den uppgift som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten får däremot lämnas ut. Vid behandlingen av uppgifter ska lämpliga skyddsåtgärder iakttas. Uppgifterna ska pseudonymiseras innan analysering inleds. De uppgifter som publiceras ska anonymiseras eller aggregeras så att enskilda personer inte kan identifieras utifrån dem.

Statskontoret är personuppgiftsansvarig med avseende på de uppgifter som det har fått med stöd av 1 och 3 mom.

2 d §

För skötseln av uppgifterna enligt 2 § 1 mom. 1 och 3 punkten har Statskontoret rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om användningen av uppgifter få nödvändiga handlingar och uppgifter tillsammans med identifieringsuppgifter enligt följande:

1) för utförande av tillsynsuppgifter enligt 12 § i lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Lantmäteriverket, Finlands miljöcentral och Skatteförvaltningen,

2) för utförande av tillsynsuppgifter enligt 36 § i aravalagen (1189/1993) av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, av den kommun där den bostad för vilken ägarbostadsaravalån eller hyresbostadsaravalån har beviljats är belägen och av Skatteförvaltningen samt för utförande av den uppgift som föreskrivs i 1 § 2 mom. 2 punkten i lagen om Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (71/2007) av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet,

3) för skötsel av uppgifter enligt lagen om överföring av skötseln av lån och fordringar inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde på Statskontoret (78/2007) av Skatteförvaltningen,

4) för skötsel av den uppgift för uttag av stödmottagarens andel jämte ränta som fastställts i 13 § i lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) av Skatteförvaltningen,

5) för skötsel av den uppgift som fastställts i 9 § i lagen om räntestödkrediter till utvecklingsländer (1114/2000) av utrikesministeriet, Finnvera Abp och Skatteförvaltningen,

6) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, Centralen för militärmedicin, Riksarkivet samt myndigheter och inrättningar inom socialvården,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård

som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

7) för skötsel av uppgifter enligt 5 och 14 kap. i ärvdabalken (40/1965)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland och Skatteförvaltningen, samt

b) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

8) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar, Brottspåföljdsmyndigheten och Migrationsverket,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

9) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om avgiftsbefrielse (529/1980)

a) av den statliga myndighet vars verksamhet betalnings- eller ersättningsskyldigheten hänförs till,

b) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen och Utsökningsverket,

c) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

d) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

10) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om ersättning för olycksfall som orsakats civilpersoner av krigsmateriel (1213/1990)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar och Försvarsmakten,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

11) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av brottsskadelagen (1204/2005)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten, domstolar, Utsökningsverket, Rättsregistercentralen, Brottspåföljdsmyndigheten, Migrationsverket,

myndigheter och inrättningar inom socialvården samt förvarsenheter som avses i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002),

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

12) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av viltskadelagen (105/2009)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Åklagarmyndigheten och domstolar,

b) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, ersättningsökandes arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

13) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009) av domstolar och de nämnder som har inrättats för att behandla besvärärenden,

14) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014) eller för bevakning av statens intresse

a) av de statliga myndigheter vars verksamhet ersättningsanspråket hänför sig till,

b) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Statens ämbetsverk på Åland, Skatteförvaltningen, förundersökningsmyndigheter, Polisstyrelsen, Åklagarmyndigheten, domstolar, Utsökningsverket, de nämnder som har inrättats för att behandla besvärärenden, den myndighet som avgjort ett ärende som gäller ett klagomål samt Migrationsverket,

c) av Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensions- och försäkringsanstalter, arbetsgivare, arbetslöshetskassor och andra som beviljar förmåner, om statens ersättningskyldighet i ärendet har utretts, samt

d) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar, om statens ersättningskyldighet i ärendet har utretts,

15) för avgörande av ett ärende som behandlas med stöd av lagen om skadeersättningar vid statliga tjänsteresor (530/2017)

a) av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Skatteförvaltningen och Statens ämbetsverk på Åland,

b) av den statliga myndighet som ansvarar för utlandsresan i fråga, samt

c) av läkare och andra yrkesutbildade personer som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, av sådana verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård som avses i 2 § 4 punkten i lagen om patientens ställning och rättigheter, av instanser som verkställer rehabilitering, av andra verksamhetsenheter för hälso- och sjukvård och av socialserviceproducenter och vårdinrättningar,

En uppgift som avses i 1 mom. lämnas emellertid inte ut om den är sekretessbelagd med stöd av 24 § 1 mom. 2, 5 eller 7—11 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Statskontoret ska underrätta förmyndarmyndigheten om en ersättning som överskrider ett ringa belopp och som betalas till en omyndig, om ersättningen omfattar någon annan prestation

än ersättning för kostnader eller förlust av underhåll. En ersättning som omfattas av anmälningsskyldigheten betalas till den omyndige själv. Även andra ersättningar kan betalas till den omyndige själv, om ersättningen i fråga hänför sig till egendom som varit i den omyndiges besittning eller om den omyndige annars har rätt att bestämma över ersättningen.

4 §

Statskontoret kan utse utomstående experter som företräder behövlig sakkunskap inom medicin eller skadegranskning och ingå sådana förvaltningsavtal med sammanslutningar och enskilda personer som avses i 3 § i förvaltningslagen och som gäller givande av expertutlåtanden för beredningen av ersättnings- och förmånsärenden.

Statskontoret kan oberoende av sekretessbestämmelserna bevilja de sammanslutningar och personer som avses i 1 mom. tillstånd att få uppgifter som är nödvändiga för utförandet av deras uppdrag enligt det momentet. De som utför expertuppdrag i enlighet med 1 mom. är personuppgiftsbiträden för Statskontorets, som är personuppgiftsansvarig, räkning.

På experter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Närmare bestämmelser om kallande av utomstående experter och om de krav som gäller dem får utfärdas genom förordning av statsrådet. Utomstående experter har rätt till skäligt arvode och ersättning för resekostnader, för vilka Statskontoret fastställer grunderna.

5 §

Statliga och kommunala myndigheter, samkommuner, välfärdsområden, välfärdssammanslutningar samt andra offentliga samfunds myndigheter är var och en skyldiga att inom sin behörighet ge Statskontoret sådan handräckning som det begär i uppdrag som hänför sig till förvaltningen och övervakningen av statliga lån, statsborgen, statsgarantier och statligt räntestöd samt skötseln av statens skadeståndsärenden, förmånsärenden, ärenden som gäller avgiftsbefrielse och juridiska ärenden som gäller kvarlåtenskap.

Denna lag träder i kraft den 13 november 2024. Lagens 2 § 1 mom. 8 punkt träder dock i kraft först den 1 januari 2025.

Helsingfors den 8 november 2024

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen